

2025-05-19

Dnr X25-90081

Ju2025/00206

Justitiedepartementet

Yttrande över betänkandet Straffbarhetsåldern (SOU 2025:11)

Rättsmedicinalverket, som har ombetts att yttra sig över ovan nämnda betänkande, har med utgångspunkt från den verksamhet som myndigheten bedriver följande synpunkter.

Rättsmedicinalverket välkomnar att förslaget om en sänkt straffbarhetsålder tidsbegränsas utifrån behovet av att följa upp ändringen.

Myndighetens rättsmedicinska verksamhet

Förslaget bedöms påverka avdelningens uppdrag om medicinska åldersbedömningar i brottmål. Ett ikraftträdande kräver nya beräkningar inom den statistiska modellen som idag används för åldrarna 15, 18 och 21 år. Därtill behöver den befintliga metodbeskrivningen uppdateras. Även andra utvecklingsinsatser krävs i frågan vilket förutsätter nödvändiga resurser från berörda funktioner. Det bedöms vara genomförbart till ett eventuellt ikraftträdande den 1 juli 2026.

Myndighetens rättspsykiatriska verksamhet

Rättsmedicinalverket bedömer att förslaget kan leda till ett fåtal ytterligare läkarintyg enligt 7 § lagen om särskild personutredning i brottmål, m.m. och rättspsykiatriska undersökningar av 14-åringar. Det kan inte uteslutas att så unga undersökningspersoner förutsätter ytterligare kunskapsinhämtning exempelvis från personer med barn- och ungdomspsykiatrisk specialitet.

Vidare kan lagändringarna avseende påföljder för lagöverträdare i åldersgruppen 18-20 i viss mån förväntas leda till en ökad ärendemängd vid de rättspsykiatriska undersökningsenheterna och då framförallt avseende sådana läkarintyg som avses ovan.

Det kan i sammanhanget framhållas att även en mindre ökning av antalet ärenden avseende allt yngre barn riskerar att innebära avsevärda utmaningar vad gäller de särskilda rättsliga krav som finns beträffande barn som tas in för undersökning vid de rättspsykiatriska undersökningsenheterna. Det kan möjligen övervägas om sådana undersökningar, i vart fall i fråga om 14-åringar, i stället bör genomföras på den plats där barnet annars vistas.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Jenny Kvarnholt. Föredragande har varit verksjuristen Olof Larsson. I den slutliga handläggningen har chefsjuristen Anton Svensson deltagit.

Jenny Kvarnholt

Olof Larsson